

Life science & healthcare
M&A onderzoek 2022
Executive Summary

Amsterdam, maart 2022

Onderzoeksopzet

Deloitte Financial Advisory onderzoekt sinds 2008 jaarlijks het aantal fusies en overnames in de Nederlandse gezondheidszorg en life sciences markt

De lijst is gebaseerd op publiek beschikbare bronnen. Transactiewaardes zijn beperkt beschikbaar en berusten op inschattingen van Deloitte Financial Advisory

Hoofdconclusies

Record aantal transacties; private equity verantwoordelijk voor 64% van het totale aantal transacties

- Het totaal aantal transacties in de zorg en life sciences is in 2021 gestegen (116 in 2021 vs. 96 in 2020). Deze stijging lijkt direct gerelateerd aan de opleving van de M&A markt als geheel.
- Het aantal transacties in de kern van de zorg ligt met 31% van het totale volume in lijn met het gemiddelde van de afgelopen tien jaar.
- In de life sciences sector is het aantal transacties absoluut en relatief, met 22 transacties en circa 18% van het totaal aantal transacties, licht gedaald.

- De stijging van het totaal aantal transacties vindt plaats binnen vrijwel alle subsectoren van de zorg, met uitzondering van life sciences. Met name bij overige zorgaanbieders (20 in 2021 vs. 13 in 2020) en de GGZ (8 in 2021 vs. 3 in 2020) is een forse stijging te zien. Daarnaast steeg het aantal transacties in de subsectoren ziekenhuizen/ZBC's (10 in 2021 vs. 7 in 2020), toelevering (20 in 2021 vs. 18 in 2020) en verzorging, verpleging en thuiszorg (17 in 2021 vs. 15), dienstverlening in de zorg (19 in 2021 vs. 17 in 2020). Het aantal transacties bij life sciences (22 in 2021 vs. 23 in 2020) daalde daarentegen.

- Het aantal transacties door investeerders (private equity, hierna PE) stijgt voor het zesde jaar op rij. Investeerders als koper, met inbegrip van transacties door portfolio-ondernemingen, hebben 74 transacties gedaan in 2021, een stijging van 28% ten opzichte van het aantal transacties in 2020. Het aantal transacties exclusief PE steeg echter ook (42 in 2021 vs. 38 in 2020). De stijging van het aantal PE gerelateerde transacties lijkt hiermee de stijging van het totale aantal transacties voor een groot deel te verklaren. In de kern van de zorg werden in 2021 veertien transacties door PE gedaan wat een forse stijging is ten opzichte van het gemiddelde van vier à vijf transacties over de afgelopen jaren.
- Het aantal nieuwe platforminvesteringen (tier 1) is met 23 transacties vrijwel gelijk aan 2020. Het aantal add-on investeringen steeg (51 over 2021 vs. 34 over 2020) wel aanzienlijk.
- Met name een aantal pan-Europese investeerders zijn zeer actief op de Nederlandse markt waaronder Nordic Capital met zes transacties via haar platformen European Dental Group (mondzorg), Veonet/Ober Scharrer Gruppe (oogklinieken) en Equipe (onafhankelijke medische klinieken). Ook EQT deed vier transacties, waaronder Viroclinics door middel van platforminvestering Cerba en LSP, een toonaangevende VC investeerder in life sciences.

Hoofdconclusies

Het aantal transacties door internationale kopers stijgt in 2021 naar circa 40% van het totaal aantal transacties

- Het aantal internationale kopers is in 2021 sterk gestegen ten opzichte van 2020. 47 van de 116 transacties in 2021 zijn gedaan door internationale kopers versus 35 in 2020. Dit betreft zowel internationale strategische kopers als buitenlandse investeerders. Het aantal buitenlandse kopers in de life sciences- en de toeleveringsector is historisch gezien altijd hoog (gezamenlijk 24 transacties over zowel 2020 als 2021) maar door de aanwezigheid van een aantal consolidatieplatformen, veelal in eigendom van pan-Europese investeerders, is het aantal buitenlandse transacties met 34% gestegen ten opzichte van 2020.

- De totale waarde van fusie- en overnametransacties in de zorg is naar schatting circa €2,7mrd in 2021. Een aantal opvallende partijen en transacties:
 - Triton, een pan-Europese investeerder neemt Bergman Clinics over, een internationale groep van onafhankelijke medische klinieken.
 - Babilou Family, een Franse kinderopvanggroep met activiteiten in twaalf landen neemt BLOS over, een van de grootste kinderopvangorganisaties in Nederland.
 - CJ Group, een Zuid-Koreaans conglomeraat neemt Batavia Biosciences over, een Contract Development and Manufacturing Organization. op het gebied van virale vaccins, virotherapie, eiwitten en antilichamen.
 - Onemed/Asker Healthcare Group neemt Medireva en Stöpler over, respectievelijk een leverancier van hulpmiddelen en verzorgingsmaterialen op het gebied van stoma, incontinentie en retentie, wond, medische voeding en diabetes en een leverancier van medische instrumenten, apparatuur en verbruiksartikelen.

“

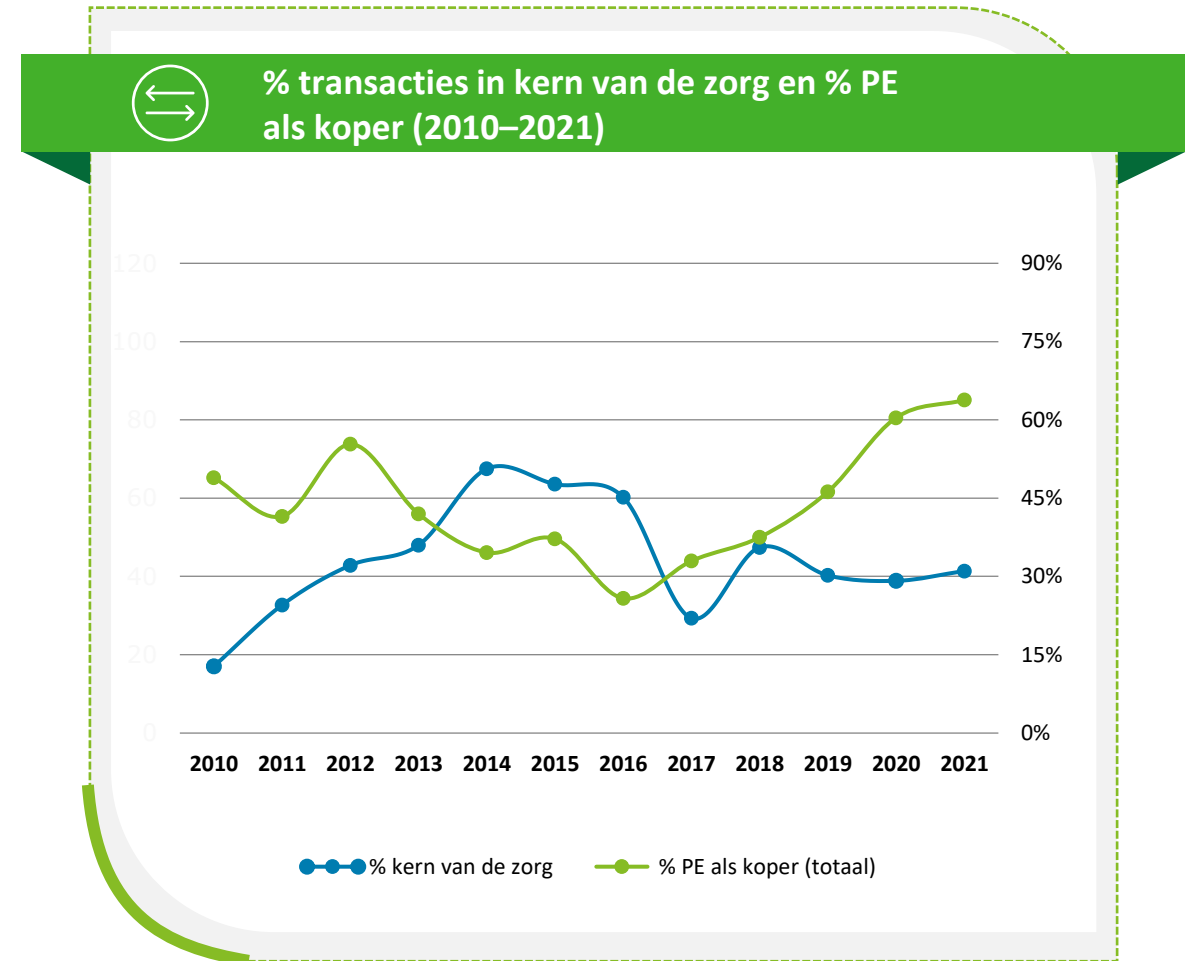
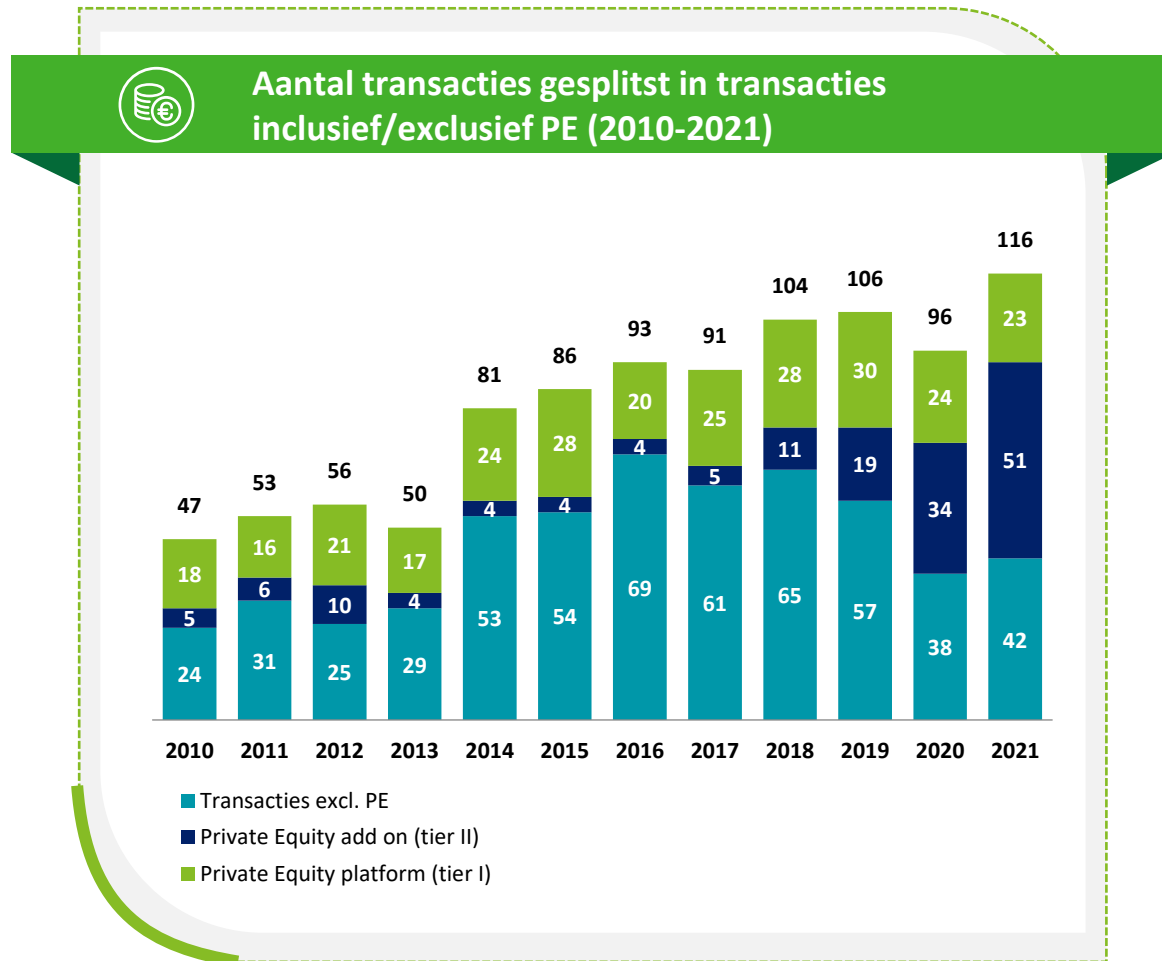
Private initiatieven in het publieke domein hebben voornamelijk de rol om de zorg te vernieuwen. Wij investeren daarom enkel in zorgbedrijven die de kwaliteit van zorg verbeteren, efficiënter en effectiever zijn dan conventionele partijen, beter zijn voor de patiënt en dit ook aan kunnen tonen.

”

Elder Land, Partner - Head Gimv the Netherlands

Transacties life science & healthcare

116 fusies en overnames in Nederlandse sector in 2021: het aantal transacties gesteund door investeerders neemt verder toe

N.B.: Private equity als koper (tier I) betreft een nieuwe (platform)investering van een investeerder. Bij tier II gaat het om transacties die worden gedaan vanuit een reeds bestaande investering van een investeerder, zogenaamde add-on investeringen. Transacties in de kern van de zorg betreffen transacties van zorgaanbieders zelf zoals ziekenhuizen, klinieken, GGZ en VVT-aanbieders

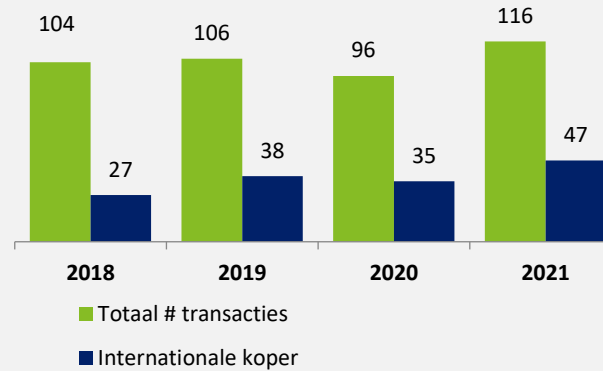
Transacties life science & healthcare

Aandeel van internationale transacties neemt toe in 2021: enkel het aantal transacties in life sciences is afgenomen

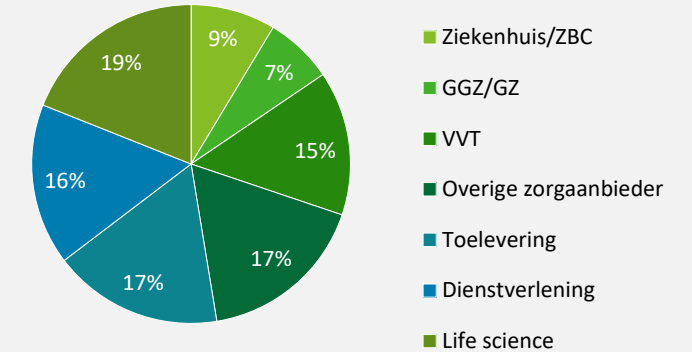
Het totaal aantal transacties in de zorg en life sciences is gestegen evenals het aantal internationale kopers. Het aantal transacties in de life sciences sector is gedaald. Terwijl in de andere sectoren het aantal transacties is gestegen.

De life sciences sector was goed voor 22 transacties en is daarmee het segment met het hoogste aantal transacties. Relatief de grootste stijging vond plaats in de GGZ/GZ sector (8 in 2021 vs. 3 in 2020) en bij overige zorgaanbieders (20 in 2021 vs. 13 in 2020). De groei van de laatste categorie wordt met name gedreven door (verdere) consolidatie van aanbieders van mondzorg en arbo-dienstverleners.

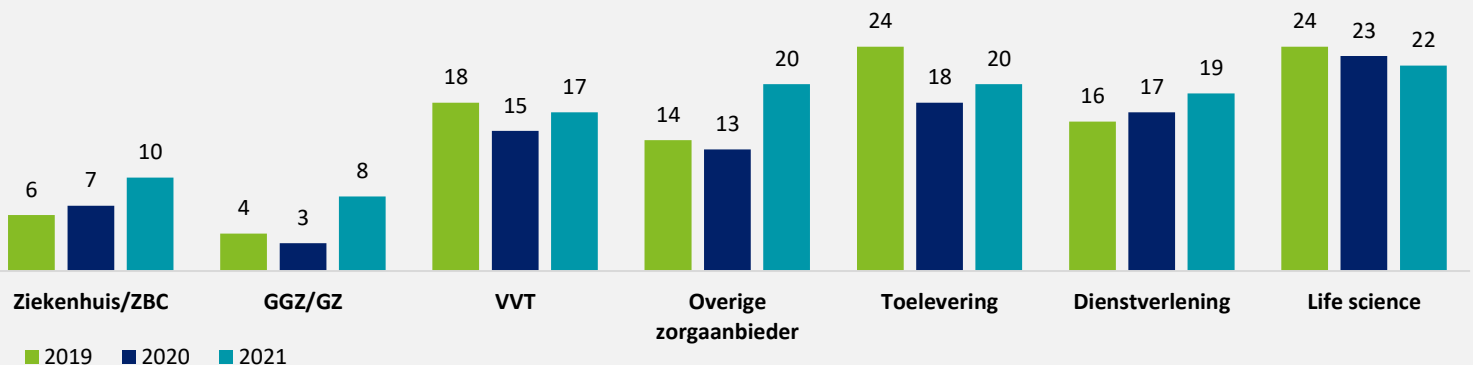
Transacties door internationale kopers (aantallen)

Transacties 2021 (in %)

Transacties per sector (aantallen)

“

Wij zien in de medtech mooie ontwikkelingen: innovatie en ondernemerschap is daar beloond met een aantal succesvolle exits wat bijdraagt aan het investeringsklimaat.

”

“

Het segment van private zorgaanbieders neemt serieuzere vormen aan, waardoor we steeds meer interesse zien vanuit (internationale) strategen en investeerders. Ook kunnen partijen inmiddels beter inschatten wat de risico's zijn van investeren in de zorg.

”

Hubert Verbeek, Managing Partner Holland Capital

Verwachtingen

In 2022 verwacht Deloitte dat het totale aantal transacties verder zal stijgen, alsmede het aandeel van investeerders

Investeerders

- Het aantal transacties door investeerders (PE) zal naar verwachting ook komend jaar weer groeien. Investeerders hebben onverminderd veel fondsen beschikbaar om te investeren. Er is een groeiend aantal investeerders wat zich richt/wil richten op de zorg en de life sciences sector vanwege het sterke marktfundament en vanuit diversificatieoogpunt. Investeerders die reeds langer actief zijn in de zorg richten zich in toenemende mate ook op zorgverlening zelf (kern van de zorg).
- Het aantal platformondernemingen bij investeerders is over 2021 verder gegroeid, wat in de toekomst zal zorgen voor verhoogde transactieactiviteit. Daarnaast zal de transactieactiviteit steeds internationaler zijn door de toenemende omvang van investeerders en hun portfoliobedrijven.
- De meeste transactieactiviteit van investeerders zal te zien zijn bij overige zorgaanbieders, waarbij het veelal zal gaan om ketenvorming van onder anderen tandartsen, dierenartsen, fysiotherapeuten, dienstverlening, toelevering en life sciences.

COVID-19 en scale-ups

- Door COVID-19 heeft de digitalisering in de zorg een flinke impuls gehad die tot een blijvende verandering in de markt heeft geleid. Digitale zorgverleners/e-Health zullen investeringen aantrekken om (internationaal) op te schalen.
- Ook verwachten wij aanhoudende transactieactiviteit bij bedrijven in de life sciences sector die zich bezighouden met het ontwikkelen van nieuwe therapieën, technieken en medische apparaten, of dienstverlenend aan deze sector zijn. Met name Nederlandse scale-ups zullen kapitaal ontvangen van (strategische) investeerders om internationaal op te schalen.

Deloitte Financial Advisory

Corporate Finance – Life science & Healthcare team

Dagmar Enklaar

Managing Partner Financial Advisory | Partner Corporate Finance

Dagmar is gespecialiseerd in het begeleiden van fusies & overnames in de gezondheidszorg. Zij is expert op het gebied en zeer ervaren met de relevante financieringsvormen en bekostiging in deze sector en heeft vele (internationale) transacties begeleid

+31 882886614

denklaar@deloitte.nl

Matthijs van Thiel de Vries

Director Corporate Finance

Matthijs is gespecialiseerd in het begeleiden van transacties in de life sciences en de gezondheidszorg. Hij heeft uitgebreide ervaring in het adviseren van (internationale) verkoopopdrachten voor ondernemers, zorgorganisaties, corporates en private equity

+31 882886159

mvanthieldevries@deloitte.nl

Deloitte Corporate Finance is de grootste speler op het gebied van Corporate Finance in de life sciences & healthcare sector in Nederland.

Wij zijn de specialist in life science & healthcare met diepgaande marktkennis. Als onbetwist marktleider beschikken we over veel waardevolle ervaring en realiseren we het grootste aantal transacties. In combinatie met ons unieke fijnmazige netwerk zorgt dat ervoor dat we partijen als geen ander kunnen bijstaan in het realiseren van hun ambities binnen de life sciences en gezondheidszorg sector.

We begeleiden daadkrachtig en op integere wijze om de best mogelijke opties te selecteren voor onze klanten.

Wat Deloitte u kan bieden

- Een ervaren M&A-team met een gevarieerde set van vaardigheden en achtergronden.
- Een uitgebreid track record van transacties in vrijwel alle life sciences en gezondheidszorg submarkten in Nederland, Europa en wereldwijd.
- Diepgaande sectorexpertise, resulterend in relevante kennis en connecties.
- Een pragmatische aanpak, waarin wij nauw met u samenwerken.
- Een sterke internationale M&A-praktijk met lokale toegang tot relevante kopers wereldwijd.

Deloitte. We accept no liability to any party who is shown or gains access to this discussion document.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 264,000 people make an impact that matters at www.deloitte.nl.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.